

Ideahakemusten arviointi

Haku aluekehittämisen temaattisiin verkostoihin ja
kehittämisyöhykkeisiin 5.5.2021

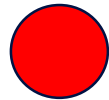
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ideavaiheen hakemukset

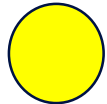
- Hakemuksia saatiin ideavaiheessa n. 60
- Rahoitusta voidaan myöntää n. 20 prosentille ideavaiheen hakemuksista → kova kilpailu
- Välttämättömien kriteerien täyttäminen ei riitä
- Hakemuksia on tullut moninaisista teemoista
- Arviointiryhmän jäsenet ovat käyneet läpi hakemuksia ja tämän perusteella annetaan kullekin hakijalle lyhyt palaute
- Ideahaun ja palautteen tavoitteena on tukea mahdollisimman hyvin haun tarkoitusta vastaavien hakemusten saamista varsinaiseen hakuun sekä laajempien kokonaisuuksien muodostumista
- Muiden rahoituslähteiden hyödyntäminen? (esim. EAKR yliopistokaupunkien teemat ekosysteemisopimuksissa sekä Innovaatio- ja osaamisverkostot –valtakunnallinen EAKR-osio / syksy 2021)

A word cloud of various innovation and development themes. The most prominent words are 'Kiertotalous' (Circular economy) in large pink letters, 'Hyvinvointi' (Well-being) in purple, and 'Kaupunkikehitys' (Urban development) in pink. Other visible words include 'TKI Biotalous' (TKI Bioeconomy) in orange, 'Luovat alat' (Creative industries) in green, 'Innovaatiot' (Innovations) in red, 'Matkailu' (Tourism) in blue, 'Urheilu ja data' (Sports and data) in light blue, 'Kestävä kehitys' (Sustainable development) in green, 'Veto- ja pitovoima' (Pull and push power) in green, 'Monipaikkaisuus' (Multi-site) in blue, 'Digitaalisuus' (Digitality) in blue, 'Teolliset ekosysteemit' (Industrial ecosystems) in blue, 'Logistiikka' (Logistics) in light blue, 'Kestävä kehitys' (Sustainable development) in green, 'Innovaatiot' (Innovations) in red, 'Kehittämisvälineet' (Development tools) in orange, 'TKI Biotalous' (TKI Bioeconomy) in orange, 'Matkailu' (Tourism) in blue, 'Urheilu ja data' (Sports and data) in light blue, 'Logistiikka' (Logistics) in light blue, 'Kestävä kehitys' (Sustainable development) in green, 'Veto- ja pitovoima' (Pull and push power) in green, 'Monipaikkaisuus' (Multi-site) in blue, 'Digitaalisuus' (Digitality) in blue, 'Teolliset ekosysteemit' (Industrial ecosystems) in blue, 'Kestävä liikkuminen' (Sustainable mobility) in green, 'TKI Biotalous' (TKI Bioeconomy) in orange, 'Luovat alat' (Creative industries) in green, 'Innovaatiot' (Innovations) in red, 'Matkailu' (Tourism) in blue, 'Urheilu ja data' (Sports and data) in light blue, 'Logistiikka' (Logistics) in light blue, 'Kestävä kehitys' (Sustainable development) in green, 'Veto- ja pitovoima' (Pull and push power) in green, 'Monipaikkaisuus' (Multi-site) in blue, 'Digitaalisuus' (Digitality) in blue, 'Teolliset ekosysteemit' (Industrial ecosystems) in blue, 'Kestävä liikkuminen' (Sustainable mobility) in green.

Arviointiasteikko - liikennevalomalli

- Ei ole kansallisesti ja alueellisesti merkittävä.
- Ei vastaa aluekehittämisen keskeisiin haasteisiin tai haun teemoihin.
- Verkosto on suppea.

- On alueellisesti merkittävä, mutta ei välttämättä kansallisesti.
- Ei tällaisenaan täysin vastaa aluekehittämisen keskeisiin teemoihin ja/tai haun tavoitteisiin.
- Verkosto on suppeahko.

- On kansallisesti ja alueellisesti merkittävä.
- Vastaa hyvin aluekehittämisen keskeisiin teemoihin ja haun tavoitteisiin.
- Verkosto on laaja-alainen.

Ideahakemusten palaute

- Kukin idea saa yksinkertaisen palautteen liikennevalomallin muodossa
- Palautteesta saa osviittaa siihen, kuinka hyvin idea vastaa haun tavoitteita ja kriteerejä: vaikuttaako hyvältä, onko syytä kehittää, vai sopiiko paremmin johonkin muualle
- Ideoita ei kuitenkaan hylätä, kaikki voivat hakea varsinaisessakin haussa
- Ideoita ei myöskään valita jatkoon, eli vaikka idea saisi vihreää palautetta, se ei tarkoita, että se tulee valituksi varsinaisessa haussa

Yleinen palaute 1/2

- Monien hakemusten puutteena on liian suppea verkosto
 - Avautuminen erilaisille kumppanuuksille: erilaiset organisaatiot, täydentävä osaaminen erilaiset alueet, eri kokoiset kunnat, eri puolilta maata
 - Sen tunnistaminen, missä muualla (alueet, kunnat) tehdään verkoston kannalta kiinnostavaa työtä → kumppanuudet
- Myös meneillään olevien teemaan kytkeytyvien muiden kehittämishankkeiden tunnistaminen ja lisäarvon kirkastaminen niihin
- Osa ideoista ovat hyviä, mutta olisivat toteutettavissa yksinkertaisesti kehittämishankkeena (esim. eakr, maaseuturahasto...) – ei tarvita aluekehittämisen verkostorahoitusta, joka on tarkoitettu nimenomaan muutoin hankalasti rahoitettavan verkostotoiminnan mahdollistamiseen

Yleinen palaute 2/2

- Nyt myönnettävä rahoitus on siemenrahoitusta, jonka on tarkoitus mahdollistaa verkoston koordinointi ja toiminta. Varsinaisiin hankkeisiin verkoston kannattaa hakea myös muuta rahoitusta. Rahoitusta tullaan myöntämään hakemuskohtaisesti noin 70 000 – 250 000 e/ vuosi / verkosto. Tämä kannattaa huomioida suunnitelmissa. Osa verkostorahoituksesta varataan seutukaupunkien verkostoille.
- Rahoitus ei ole varsinaisesti tarkoitettu jaettavaksi verkostokumppaneille, vaan nimenomaan verkoston yhteisen tekemisen mahdollistamiseen
- Syksyllä -22 toteutetaan välitarkastelu verkoston toiminnasta, ja miten verkosto vastaa asetettuihin tavoitteisiin. Rahoitusta vuodelle 2023 tarkastellaan välitarkastelun pohjalta
- Innovaatiotoimintaan temaattisesti painottuvia hankkeita on runsaasti. Useat näistä ovat perusteltuja ja lupaavia. Samalla on huomioitava, että ensisijaisia innovaatiotoiminnan teemaverkostojen rahoitusvälineitä ovat ekosysteemisopimusten kokonaisuuteen liittyvät instrumentit, joita voi täydentää nyt käynnissä oleva kansallinen teemaverkostorahoitushaku. Hakemuksia arvioidaan tätä työnjakoa vasten.

Huomioitavaa hakemuksissa

- Haun tavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu hakuohjeessa sekä tämän diasetin lopussa. Nämä kannattaa huomioida hyvin varsinaiseen hakuun valmistauduttaessa
- Seuraavilla kalvoilla lueteltuihin verkostoyhteistyön tavoitteisiin ja haun tarkoitukseen vastaaminen verkosto/vyöhykehakemuksessa tulee kuvata selkeästi. Hakemuksia arvioidaan mm. näiden valossa.
- Esimerkiksi vaikutuksiin alueiden vetovoimaisuuteen ja aluekehittämisen vaikuttavuuteen tai aluekehittämisen verkostojen toimintatapojen uudistamiseen ei ideavaiheessa ollut kovinkaan paljon kiinnitetty huomiota
 - Mm. näitä nostettava paremmin esille hakemuksissa
 - Hakemuksesta tulee käydä ilmi vaikuttavuus alueiden kehittämiseen

Verkostoyhteistyön tavoitteet

- Vahvistaa yliaalueellista yhteistyötä aluekehittämisen keskeisissä teemoissa
- Vahvistaa eri kokoisten alueiden, kuntien ja monenlaisten toimijoiden osallistumista verkostoyhteistyöhön
- Vahvistaa kasvuvyöhykkeiden strategista kehittämistä
- Uudistaa aluekehittämisen verkostojen toimintamalleja
- Vahvistaa kehittäjäkyvykkyyksiä

Mihin tarkoitukseen?

- Tarkoitettu useiden alueiden tai kuntien keskinäisen yhteistyön koordinointiin tietyissä aluekehittämisen teemoissa tai tietyllä kehittämisvyöhykkeellä
- Kehittämisteemojen tulee pohjautua kansalliseen aluekehittämispäätökseen tai kansalliseen kaupunkistrategiaan tai seutukaupunki-ohjelmaan sekä alueiden / kuntien omiin strategioihin
- Alueiden ja kuntien vetovoimaisuutta ja elinvoimaa kehittävien toimien vahvistamiseen keskinäisessä yhteistyössä ja yhteistyössä kansallisten toimijoiden kanssa

→ **Teemaverkostot, kasvuvyöhykkeet**

Teemaverkostot - tavoitteet

- Kansallisesti merkittävän ja aluekehittämisen näkökulmasta perustellun teeman kehittäminen
- Tavoitteena on vahvistaa alueiden ja kuntien vetovoimaisuutta ja elinvoimaa
- Tukee yhteistyötä keskeisissä aluekehittämisen teemoissa sekä vertaisoppimista ja kehittäjäkyvykkyyksien vahvistamista.
- Lähtökohtana on aluekehittämistoimien vaikuttavuuden vahvistaminen.
- Teemaverkostojen tavoitteena on uudistaa aluekehittämisen verkostotyön toimintamalleja, ja hakuun toivotaan myös uudenlaisia avauksia yhteistyöstä
- Lisäksi haussa seutukaupungeille varatusta määrärahasta toteutettavilla verkostohankkeilla tavoitellaan erityisesti seutukaupunkien koulutus-, teknologia- ja innovaatio-toiminnan vahvistamista.

Kasvuvyöhykkeet - tavoitteet

- Lähtökohtana on kehittää vyöhykkeitä toiminnallisina kokonaisuuksina, yli hallinnollisten rajojen ja olemassa olevia liikennejärjestelmiä hyödyntäen sekä edistäen ilmaston ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja
- Vyöhykkeiden kehittäminen tähtää alueellisen kehittämisen ja aluesuunnittelun sekä elinkeino-, työllisyys ja liikennepolitiikan sekä ilmastopolitiikan kokonaisuuksien aiempaa parempaan huomioimiseen
- Tavoitteena on muodostaa laajempia markkina- ja yhteistoiminta-alueita, jotka houkuttelevat yrityksiä ja kansainvälisiä sijoituksia
- Tavoitteena on, että muodostuvat yhteistyöalueet tarjoavat myös mahdollisuuksia edistää ilmaston ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja
- Eri kokoisten kuntien parempi kytkeytyminen ym. kokonaisuuksiin

Arviointiperusta – Teemaverkostot

Välttämättömät ehdot:

- Ehdotus tukee valtioneuvoston aluekehittämisspätöksen, kansallisen kaupunkistrategian tai seutukaupunkiohjelman toteuttamista
- Suunnitelma on niin valmis, että toiminta on käynnistettävissä vuoden 2021 aikana
- Verkoston toimijat ovat sitoutuneet omarahoitusosuudella AKKE-määrärahalta toteutettaviin hankkeisiin
- Suunnitelma vastaa hyvin haun tavoitteisiin ja on toteuttamiskelpoinen

Muut arviointikriteerit:

- Ehdotus on kansallisesti merkittävä, sille on vahvat perustelut aluekehittämisen näkökulmasta ja se luo uutta aluekehittämisen kenttään
- Ehdotettujen kehittämistoimien omaleimaisuus ja uudenlainen lähestymistapa verkostotoimintaan
- Verkoston vetäjätahon resurssit, kokemus ja osaaminen verkostojen johtamisessa
- Verkoston laajuus

Arviointiperusta – Vyöhykkeet 1/2

Välttämättömät ehdot:

- Vyöhyke on perusteltu sekä alueellisesta että kansallisesta näkökulmasta, ja toimijoilla on vahva sitoutuminen vyöhykkeen kehittämiseen
- Vyöhyke on kahden tai useamman maakunnan alueella
- Vyöhykkeen keskeiset toimijat (kaupungit, maakuntien liitot jne.) ovat sitoutuneet vyöhykkeen valitsemiin strategisiin painopisteisiin
- Vyöhykkeiden toimijat ovat sitoutuneet omarahoitusosuudella alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahalla toteutettaviin hankkeisiin
- Suunnitelma on niin valmis, että toiminta on käynnistettävissä vuoden 2021 aikana
- Suunnitelma toteuttaa hyvin haun tavoitteita.

Arviointiperusta – Vyöhykkeet 2/2

Arvioitavat kriteerit:

- Vyöhykkeen valitsevat strategiset painopisteet ovat sellaisia, jotka kehittävät kestävästi ja kokonaisvaltaisesti vyöhykkeen toiminnallisuutta
- Vyöhykkeen koordinaatiosta vastaavan taholla ovat riittävät resurssit, kokemus ja osaaminen verkostojen johtamisessa
- Vyöhykkeellä on potentiaalia edistää kestävää alue- ja yhdyskuntarakennetta ja toimia kestävä liikumisen ja liikenteen innovaatioiden kehittämisalustana

Seuraavat askeleet 1/2

- 2.6. päättyy varsinainen hakuaika. Silloin on oltava verkostossa mukanaolevien kumppanien sitoutuminen selvillä, omarahoitukset jne.
- Hakemukset (tiiviit max 5 sivua)
 - *Teemaverkoston / kasvuvyöhykkeen idea, tavoitteet ja strategiset kehittämisteemat*
 - *Hankeaihiot, joilla on tarkoitus toteuttaa strategisia teemoja sekä hankeaihioiden arvioitu määrärahatarve*
 - *Kasvuvyöhykehakemuksessa vyöhykkeen emäntäorganisaatio (joka toimittaa hakemuksen) sekä vyöhykkeeseen kuuluvat kunnat, maakuntaliitot sekä muut toimijat*
 - *Teemaverkostohakemuksessa emäntäorganisaatio (joka toimittaa hakemuksen) sekä verkostoon kuuluvat muut kaupungit ja kunnat sekä mahdolliset muut tahot*
 - *Teemaverkostohakemuksessa haetaanko rahoitusta seutukaupungeille erikseen osoitetusta määrärahadista*

Seuraavat askeleet 2/2

- Hakemusten arviointi toteutetaan kesäkuussa 2021 kaikkien hakemusten osalta. Valintaa varten koottava virkamiestyöryhmä valmistelee ehdotuksen työ- ja elinkeinoministeriölle kesäkuussa 2021. Valinnat ja päätöksen rahoituksesta tekee työ- ja elinkeinoministeriö.
- Rahoitus on ns. AKKE-määrärahaa, joka maksetaan maakunnan liitolle. Liitto myöntää rahoituksen hakijalle. Liitto myöntää rahoituksen hakijalle.